

Bijlage Monitoring antidepressiva bijwerkingen Toename suïcidaliteit

Overige overwegingen

- Het bestaande bewijs van toename suïcidaliteit door AD toont een lage absolute risico-verhoging, terwijl suïcidaliteit op zichzelf vaak voorkomt – zowel binnen psychiatrische populaties als onder de algemene bevolking. Volgens een onderzoek van het Trimbos-instituut onder volwassen inwoners van Nederland denken jaarlijks 410.000 mensen aan suïcide en doen 94.000 mensen een suïcidepoging (Ten Have et al, 2006). Binnen de eerste- en tweedelijns gezondheidszorg dienen vragen over suïcidaliteit bij psychiatrische patiënten dan ook sowieso gesteld te worden; dit is onafhankelijk van het gebruik van medicatie.
- Voor extra monitoring op een toename in suïcidaliteit onder patiënten jonger dan 25jaar is de eerste maand na start met antidepressiva een gangbare periode. Het Addendum jeugd bij de multidisciplinaire richtlijn depressie noemt frequente, wekelijkse controle in het begin van de behandeling en ook een meer recent artikel in het Nederlands Tijdschrift voor de Geneeskunde noemt monitoring van suïcidaliteit met name tijdens de eerste maand na start met antidepressiva (Termorshuizen et al 2015).
- Voor het nader onderzoeken van suïcidaliteit is een systematische onderzoeksmethode aanbevolen, zoals de Chronological Assessment of Suicide Events (CASE-)benadering. Bij deze in landelijke crisisdiensten reeds veel gebruikte benadering vraagt men eerst naar de actuele gedachten en gebeurtenissen, dan naar de recente voorgeschiedenis (4-8 weken) en vervolgens naar de ruimere voorgeschiedenis van eerdere episodes van suïcidaal gedrag. Tot slot vraagt men hoe de patiënt de toekomst ziet, welke plannen hij of zij heeft, en wat er zou moeten veranderen om het toekomstperspectief te verbeteren. Voor een uitgebreidere omschrijving, zie bijlage 4.3 van de RSG (2012):
www.ggzrichtlijnen.nl/index.php?pagina=/richtlijn/item/pagina.php&id=1660&richtlijn_id=119

Bronnen

- Have, M. ten, Graaf, R. de, Dorsselaer, S. van, Verdurmen, J., Land, H. van 't, & Vollebergh, W. (2006). Suïcidaliteit in de algemene bevolking: Gedachten en pogingen; resultaten van de Netherlands Mental Health Survey and Incidence Study (NEMESIS). Trimbos-instituut, Utrecht
- MR Addendum Depressie bij jeugd, p72;
- Termorshuizen, F, Palmen S.J.M., Heerdink E.R. Suïcidaal gedrag vóór en na start antidepressiva; een hoog risico onder jongeren gedurende de eerste maand van behandeling. *Ned Tijdschr Geneesk.* 2015;159:A9581

3.2.3.A2a Suicidegedachten (SSI), Beck, 1979

Deze vragenlijst bestaat uit een aantal uitspraken die steeds in groepen bij elkaar staan. Lees deze uitspraken aandachtig door. Kies vervolgens uit iedere groep de uitspraak die het **beste** beschrijft hoe je je **de afgelopen week, inclusief vandaag**, hebt gevoeld. Lees voordat je een keuze maakt alle uitspraken uit een groep.

1. 0. Ik heb een matig tot sterke wens om te leven.
1. Ik heb een zwakke wens om te leven.
2. Ik heb geen wens om te leven.
2. 0. Ik heb geen wens om te sterven.
1. Ik heb een zwakke wens om te sterven.
2. Ik heb een matig tot sterke wens om te sterven.
3. 0. Mijn redenen om te leven wegen zwaarder dan die om te sterven.
1. Mijn redenen om te leven en te sterven wegen ongeveer even zwaar.
2. Mijn redenen om te sterven wegen zwaarder dan die om te leven.
4. 0. Ik heb geen verlangen om mijzelf te doden.
1. Ik heb een zwak verlangen om mijzelf te doden.
2. Ik heb een matig tot sterk verlangen om mijzelf te doden.
5. 0. Als ik in een levensbedreigende situatie zou zijn, zou ik proberen mijn leven te redden.
1. Als ik in een levensbedreigende situatie zou zijn, zou ik aan het toeval overlaten of ik zou leven of sterven.
2. Als ik in een levensbedreigende situatie zou zijn, zou ik niets ondernemen om de dood te vermijden.
6. 0. Ik heb korte perioden dat ik aan zelfdoding denk.
1. Ik heb regelmatig perioden dat ik aan zelfdoding denk.
2. Ik heb lange perioden dat ik aan zelfdoding denk.
7. 0. Ik denk zelden of af en toe aan zelfdoding.
1. Ik denk regelmatig aan zelfdoding.
2. Ik denk continu aan zelfdoding.
8. 0. Ik accepteer het idee om mijzelf te doden niet.
1. Ik accepteer het idee om mijzelf te doden niet, maar verwerp het ook niet.
2. Ik accepteer het idee om mijzelf te doden.
9. 0. Ik kan mijzelf ervan weerhouden om mijzelf te doden.
1. Ik weet niet zeker of ik mijzelf ervan kan weerhouden om mijzelf te doden.
2. Ik kan mijzelf er niet van weerhouden om mijzelf te doden.
10. 0. Ik zou geen zelfdoding plegen vanwege mijn familie, vrienden, godsdienst, mogelijk lichamelijke letsel door een poging tot zelfdoding, etc.
1. Ik heb enige bedenkingen over het plegen van zelfdoding vanwege mijn familie, vrienden, godsdienst, mogelijk lichamelijke letsel door een poging tot zelfdoding, etc.
2. Mijn familie, vrienden, godsdienst, mogelijk lichamelijke letsel door een poging tot zelfdoding etc. weerhouden mij er niet of bijna niet van om zelfdoding te plegen.
11. 0. Mijn redenen om mijzelf te doden zijn voornamelijk gericht op het beïnvloeden van andere mensen, zoals wraak nemen, anderen gelukkiger maken, aandacht krijgen van anderen, etc.
1. Mijn redenen om mijzelf te doden zijn niet alleen gericht op het beïnvloeden van andere mensen, maar zijn ook een manier om mijn problemen op te lossen.
2. Mijn redenen om mijzelf te doden zijn voornamelijk gebaseerd op het ontsnappen aan mijn problemen.
12. 0. Ik heb geen specifiek plan voor mijn zelfdoding.
1. Ik heb verschillende manieren voor zelfdoding overwogen, maar heb nog geen details uitgewerkt.
2. Ik heb een gedetailleerd plan voor mijn zelfdoding.
13. 0. Ik heb geen toegang tot een methode of een gelegenheid om mijzelf te doden.
1. De methode die ik wil gebruiken voor mijn zelfdoding kost tijd en ik heb eigenlijk geen goede gelegenheid om deze methode te gebruiken.

2. Ik heb toegang tot de methode die ik wil gebruiken voor mijn zelfdoding, of krijg in de toekomst toegang tot deze methode en heb ook de gelegenheid om deze methode te gebruiken.
14. 0. Ik heb niet de moed of ik ben niet in staat om mijzelf te doden.
1. Ik weet niet zeker of ik de moed heb of in staat ben om mijzelf te doden.
2. Ik ben de moed en ben in staat om mijzelf te doden.
15. 0. Ik verwacht niet dat ik een poging tot zelfdoding zal doen.
1. Ik weet niet zeker of ik een poging tot zelfdoding zal doen.
2. Ik weet zeker dat ik een poging tot zelfdoding zal doen.
16. 0. Ik heb geen voorbereidingen getroffen om mijzelf te doden.
1. Ik heb enige voorbereidingen getroffen om mijzelf te doden.
2. Ik heb bijna alle of alle voorbereidingen getroffen om mijzelf te doden.
17. 0. Ik heb geen afscheidsbrief geschreven.
1. Ik heb nagedacht over het schrijven van een afscheidsbrief, of ben aan een afscheidsbrief begonnen, maar deze is nog niet klaar.
2. Ik heb een afscheidsbrief geschreven.
18. 0. Ik heb niks geregeld voor na mijn dood.
1. Ik heb nagedacht over het regelen van bepaalde zaken voor na mijn dood.
2. Ik heb alles geregeld voor na mijn dood.
19. 0. Ik heb mijn verlangen om mijzelf te doden niet verborgen voor andere mensen.
1. Ik ben terughoudend geweest tegenover andere mensen over mijn verlangen om mijzelf te doden.
2. Ik heb geprobeerd mijn verlangen om mijzelf te doden verborgen te houden, geheim te houden of heb hierover gelogen.
20. 0. Ik heb nooit een poging tot zelfdoding gedaan.
1. Ik heb één keer een poging tot zelfdoding gedaan.
2. Ik heb twee keer of vaker een poging tot zelfdoding gedaan.
21. 0. Mijn wens om dood te gaan was tijdens de laatste poging laag.
1. Mijn wens om dood te gaan was tijdens de laatste poging matig.
2. Mijn wens om dood te gaan was tijdens de laatste poging hoog.